

Juni 2024
 nummer 3

Nieuwsbrief SAG Veluwe & Oost Gelderland

Inhoud

SAG netwerkbijeenkomst regio Zuid Veluwe

SAG themabijeenkomst IMPACT Autisme

SAG themabijeenkomst Verborgen Intelligentie

Kijktip: Echt passend onderwijs, hoe moet het dan wel?

Regenboog ontmoetcafé Apeldoorn

Klokhuisuitzending autisme

Apeldoorn meest autismevriendelijke gemeente

Lezing autisme en stress 5 juli

SAG netwerkbijeenkomst regio Zuid Veluwe | terugblik

We kunnen terugkijken op een inspirerende netwerkbijeenkomst van het SAG (Samenwerkingsverband Autisme Gelderland) regio Zuid Veluwe. Op 11 april j.l. waren we met ca. 20 SAG-partners aanwezig bij Buitenhorst Zorg in Bennekom en hebben kennis kunnen maken met hun uitgebreide aanbod.

Lara Vonk van andersbedraad.nl heeft ons de mogelijkheden laten zien van het online werkboek autisme wat zij ontwikkeld hebben (en wat nog volop verder ontwikkeld wordt). Aan de hand van dit werkboek ga je samen in gesprek en ontdek je wat autisme voor jou betekent.

Na de presentaties was er de mogelijkheid om nieuwe contacten te leggen en/of in gesprek te gaan met bestaande relaties. Kennis, ervaring en ideeën werden uitgewisseld. En voor iedereen was er het magazine Mezelf [Mezelf-magazine web.pdf \(autismegelderland.nl\)](https://www.autismegelderland.nl/mezelf-magazine-web.pdf)

De gesprekken waren boeiend en we waren nog lang niet uitgepraat ... Graag ontmoeten we elkaar weer tijdens de volgende netwerk/themabijeenkomst! Nogmaals hartelijk dank aan iedereen die aanwezig was, het verzorgen van de waardevolle presentaties en de warme ontvangst bij SAG-partner Buitenhorst!

De SAG-netwerkbijeenkomst voor de regio Noord-West Veluwe is verplaatst naar donderdag **5 september a.s.** We zijn te gast bij GGZ Centraal Harderwijk.

SAG-partners uit die regio hebben de uitnodiging ontvangen. Mocht je je nog niet aangemeld hebben en interesse hebben dan hoor ik dit graag (d.vanrijswijk@meesamen.nl)

NAR | Onderzoek
naar ervaringen met
ABA-therapie

Motie langdurige
indicaties aangenomen

Autimom café Ede

Animaties voor psycho-
educatie

Uit met autisme

SAG-partner(s) in the
spotlights:trainingen
AB het Spectrum

Contact en/of
aanleveren informatie

SAG themabijeenkomst IMPACT AUTISME | terugblik

"Verrassend; concreet met mooie voorbeelden; kwetsbaar en krachtig; nieuwe inzichten en tools; beeldend en waardevol; een nieuwe kijk; zinvol en prikkelend; top... de concrete oefeningen; een waardevolle bijeenkomst die vraagt om meer verdieping en een vervolg!"

Dit is een greep uit de reacties op de inspirerende middag die we met ca. 30 mensen bijwoonden. Deze middag was een prachtige samenwerking tussen het Samenwerkingsverband Autisme Gelderland (SAG) en ervaren ACT-trainers Rianne Jansen en Marieke Wubs.

Rianne en Marieke namen de aanwezigen tijdens de interactieve workshop 'impACT en autisme' mee in een waardevolle inleiding op Acceptance and Commitment Therapy (ACT). Ze gebruikten daarbij volop praktische voorbeelden, oefeningen en metaforen die de theorie tot leven brachten. Dank aan Rianne en Marieke voor deze mooie middag!

SAG themabijeenkomst Verborgene Intelligentie | vooraankondiging (4 oktober)

Via deze [link](#) vinden jullie de vooraankondiging van de themabijeenkomst Verborgene Intelligentie op vrijdagmorgen 4 oktober a.s. in Ede (CHE).

IN DE PILOT VERBORGEN INTELLIGENTIE, GEFINANCIERD DOOR ZONMW EN UITGEVOERD DOOR **VANUIT AUTISME BEKEKEN**, IS ONDERZOCHT HOE ER (BETER) AANGESLOTEN KAN WORDEN OP DE ONTWIKKELBEHOEFTE VAN KINDEREN MET AUTISME DIE NIET PRATEN.

We zijn blij om vijf inspirerende sprekers te verwelkomen, die ieder vanuit hun eigen invalshoek hun expertise en ervaring met ons zullen delen. De uitnodiging met aanmeldlink volgt begin augustus!

Kijktip! Echt passend onderwijs, hoe moet het wel?

Hoe staat het ervoor na 10 jaar passend onderwijs voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben? En wat is ervoor nodig om de leerling écht centraal te laten staan? Samen met leerlingen, ouders, ervaringsdeskundigen en onderzoekers bespreken we hoe het ervoor staat. Daarna vindt er een debat plaats tussen landelijke politici.

Terugkijktlink -> [Echt passend onderwijs, hoe moet het wel? - De Balie](#)

Regenboog Ontmoet Café Apeldoorn

Dé plek voor lhbtq+ mensen met een beperking Om elkaar te ontmoeten en activiteiten te doen.

Wanneer: elke eerst zaterdag van de maand;
6 juli, 3 augustus, 7 september, 5 oktober, 2 november, 7 december, 19.30- 21.30 uur.

Deelname is gratis Koffie / thee € 0,50 Frisdrank € 1,50

Informatie en aanmelden:

regenboog@de-passerel.nl

Klokhuis uitzending Autisme

De een is goed in puzzelen, de ander niet maar vindt het wel superleuk. De een leert Frans in drie minuten en een ander nooit. Heb je een wiskundeknobbel, richtingsgevoel of helemaal niet? Dol op uitgaan met veel vrienden of liever heerlijk onder een dekentje met de hond op de bank. Alle hersenen zijn anders en dat maakt ons uniek. Soms werken hersenen net een beetje méér anders. Bijvoorbeeld als je autisme hebt. Janouk onderzoekt hoe dat werkt in je hersenen. Bij de Cowboys zien we hoe lastig het kan zijn als je een bank wil overvallen wanneer je autisme hebt.

(Het Klokhuis is een informatief jeugdprogramma van de NTR dat iedere schooldag wordt uitgezonden om 18.40 uur op NPO Zapp (NPO 3). Kinderen tussen de zeven en twaalf jaar leren elke dag iets over de wereld om hen heen, in de breedste zin van het woord).

[NTR | Het Klokhuis - Uitzending - Autisme](#)

Apeldoorn meest autismevriendelijke gemeente van Nederland

Apeldoorn is de meest autismevriendelijke gemeente van Nederland. Dat blijkt uit onderzoek van het Nederlands Autisme Register (NAR) dat al 10 jaar onderzoek doet naar autisme. Aan de hand van onderzoek zoekt het NAR antwoorden op vragen die er zijn over autisme. Ook wordt onderzoek gedaan waarom mensen met autisme in de ene gemeente gelukkiger zijn dan in de andere gemeente. Vanuit de resultaten adviseert het NAR beleidsmakers bij het vormen van autismevriendelijk beleid.

In april j.l. mocht wethouder Anja Prins de award in ontvangst nemen! Zie het bericht met foto's van de uitreiking Autismeprijs Apeldoorn

Er was een mooie groep mensen uit Apeldoorn aanwezig bij de uitreiking. Mensen met autisme, naasten en professionals.

Autisme en stress - Lezing dr. Yvette Roke - 5 juli Apeldoorn

Mensen met autisme ervaren gemiddeld meer stress dan mensen zonder autisme. De onvoorspelbaarheid van het dagelijkse leven maakt het voor mensen met autisme extra moeilijk om hierin overzicht te houden. Wat kan jij eraan doen? En hoe ondersteun jij je kind of cliënt met het verminderen van hun stressniveaus?

(laatste kaarten beschikbaar)

NAR | Onderzoek naar ervaringen met ABA-therapie

Het onderzoek naar de ervaringen met [Applied Behavior Analysis \(ABA\)](#) therapie in Nederland is inmiddels afgerond. De opdrachtgever (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) heeft het rapport bekeken. Op vrijdag 12 april is het rapport door VWS doorgestuurd aan de Tweede Kamer. Het rapport is beschikbaar via: [ABA-onderzoek | Nederlands Autisme Register \(NAR\) \(vu.nl\)](#)

Motie langdurige indicaties aangenomen

'Ieder jaar opnieuw aantonen dat je nog autisme hebt, zorgt voor veel onnodige stress. Motie langdurige indicaties aangenomen.

[NVA - Motie langdurige indicaties aangenomen \(autisme.nl\)](#)

Autimom café Ede

Elke tweede vrijdag van de maand is er een Autimom Café in Cultura Molenstraat.

[Autimom Café - Cultura Ede \(cultura-edo.nl\)](#)

Animaties voor psycho-educatie

Bespreekt u vaak allerhande onderwerpen met autistische volwassenen en hun naasten om zo samen tot meer inzicht te komen in wat autistisch zijn voor die persoon en diens omgeving betekent?

Voor professionals in de GGZ en/of ouderenzorg zijn een drietal korte informatieve animaties gemaakt, die deze gesprekken kunnen ondersteunen. In deze animaties wordt kort en helder uitleg gegeven over een aantal onderwerpen die belangrijk kunnen zijn voor mensen met autisme. Autistische volwassenen en klinici hebben meegedacht om zo te zorgen voor toegankelijkheid in taal en vorm. Elke animatie sluit af met een gerichte vraag om het verder samen over te hebben.

De thema's van de animaties zijn:

1. Camouflage en het maskeren van autistische kenmerken (met en zonder ondertiteling).
2. Subgroepen en de diversiteit van autisme (met en zonder ondertiteling).

3. Cognitieve veroudering en achteruitgang met het ouder worden (met en zonder ondertiteling).

[Animaties over camouflage, subgroepen/diversiteit & cognitieve veroudering – d’Arc \(dutcharc.nl\)](#)

De animaties zijn de afsluiting van een aantal grote onderzoeksprojecten op de Universiteit van Amsterdam (UvA), waar Hilde Geurts bij betrokken is.

In het document [Informatie-Animaties-UvA-2024-1.pdf \(dutcharc.nl\)](#) staat een korte toelichting op het waarom van deze animaties, hoe u deze animaties kunt gebruiken en waar u meer informatie kunt vinden over de drie onderwerpen van de animaties.

Het document richt zich op het gebruik van deze animaties in de gezondheidszorg. Bent u zelf autistisch of een naaste van iemand met autisme? Dan kunt u deze animaties natuurlijk ook gebruiken zoals u wilt. Mocht u nog andere toepassingen zien dan wij hebben aangegeven in dit document dan horen we dat uiteraard graag. Hoe breder ze worden ingezet hoe beter!

De UvA hoopt dat u deze animaties kunt gebruiken om zo samen te zorgen voor meer & beter begrip van en voor autisme.

Uit met autisme

Ieder mens heeft het nodig om zich af en toe te kunnen ontspannen. Voor mensen met autisme geldt dat voor geen ander, al is het de uitdaging om die ontspanning te vinden. Waar mensen zonder autisme vooral uitgedaagd moet worden in hun zintuiglijke prikkels, is dat bij mensen met autisme juist dagelijks een strijd en worsteling, waardoor locaties al snel als heftig ervaren worden. Waar kun je dan naar toe? En welke prikkels kun je verwachten? En past dit goed in je weekplanning? Door middel van een overzicht aan [faciliteiten](#) van locaties alsmede [reviews](#) probeert Uit met Autisme je de helpende hand te bieden zodat je goed kunt wegen of het verstandig is naar een locatie toe te gaan of wellicht uit te stellen naar een moment dat de planning rustiger is. [Uit met Autisme](#)

Uit met autisme is op zoek naar:

- Het vinden van testpanelleden: er zijn nu rond de 30 testpanelleden over Nederland, maar bepaalde regio's oververtegenwoordigd, in andere regio's juist ondervertegenwoordigd. Info: www.uitmetautisme.nl/testpanel
- Reviews ontvangen
- Wanneer in jullie werkgebied een prikkelarm evenement organiseert, dit aan te melden via [deze link](#).

SAG-PARTNER(S) IN THE SPOTLIGHTS

AB het Spectrum

Wist u dat.....

AB Het Spectrum een divers scholingsaanbod heeft, dat we nu ook incompany aanbieden?

Behandelaars en begeleiders bij AB Het Spectrum zijn gespecialiseerd in autisme en passen hun kennis en praktijkervaring toe in onze trainingen. Onze basistrainingen richten zich op het beter begrijpen van autisme en

het vergroten van autismevriendelijk handelen, zoals bijvoorbeeld ons AutismeBelevingsCircuit (ABC). Ook bieden we scholing aan rondom specifieke thema's, zoals Prikkelverwerking, Stress en Eetgedrag.

De trainingen in het aanbod zijn SKJ geaccrediteerd en geschikt voor teams van bijvoorbeeld zorgorganisaties, scholen, sportclubs en buitenschoolse opvang.

Bent u benieuwd naar ons aanbod? Kijk dan op onze website; www.abhetspectrum.nl

U kunt ook altijd vrijblijvend contact opnemen via scholing@abhetspectrum.nl.

We kijken graag samen naar de mogelijkheden.

Contact en/of aanleveren informatie

Donate van Rijswijk, coördinator SAG Veluwe en Oost Gelderland

d.vanrijswijk@meesamen.nl | www.autismegelderland.nl | www.autismeapeldoorn.nl